

Ruimtelijke onderbouwing

Energieopslagsysteem bij Zonnepark Groot
Roodehaan

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief

Opdrachtgever:

Novar Storage Projecten B.V.

De heer 5.1.2e

Emmasingel 4

9726 AH Groningen

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

[Onze vestigingen](#)

5.1.2e

5.1.2e [@eelerwoude.nl](mailto:5.1.2e@eelerwoude.nl)

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 205207

Datum: 21-12-2023

Projectleider:

Opgesteld:

5.1.2e

Gecontroleerd:

Status: Concept

Versie: 1

© 2023 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied.....	6
1.3	Vigerend planologisch regime.....	8
1.4	Leeswijzer.....	8
2	Planbeschrijving.....	9
2.1	Inleiding.....	9
2.2	Aanleiding tot realisatie energieopslagsysteem.....	9
2.3	Beschrijving plangebied.....	10
2.4	Landschappelijke inpassing.....	10
2.5	Technische installaties.....	14
2.6	Toegankelijkheid en ontsluiting.....	15
3	Beleidskader.....	16
3.1	Inleiding.....	16
3.2	Rijksbeleid.....	16
3.3	Provinciaal en regionaal beleid.....	20
3.4	Gemeentelijk beleid.....	27
4	Waardentoets.....	28
4.1	Inleiding.....	28
4.2	Natuurwaarden.....	28
4.3	Archeologie.....	29
4.4	Cultuurhistorische waarden.....	30
4.5	Water.....	30
5	Milieuaspecten.....	33
5.1	Inleiding.....	33
5.2	Bodem.....	33
5.3	Geluid.....	33
5.4	Luchtkwaliteit.....	34
5.5	Externe veiligheid.....	34
5.6	Bedrijven en milieuzonering.....	36
5.7	Kabels en leidingen.....	37
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling.....	37
5.9	Elektromagnetische straling.....	38
5.10	Conclusie.....	39

6	Uitvoerbaarheid	40
6.1	Inleiding	40
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	40
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	40
6.4	Economische uitvoerbaarheid	40
6.5	Conclusie	41
	Bijlagen.....	42

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

1.1.1 Behoeftte aan energieopslagsystemen

De Nederlandse overheid heeft in juni 2019 het Klimaatakkoord vastgesteld. Het centrale doel binnen dit akkoord is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met 49% in 2030 ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen. In het verlagen van deze uitstoot is het van belang om energie op te wekken met hernieuwbare bronnen. In het Energieakkoord is afgesproken dat in 2023 het aandeel hernieuwbare energieopwekking 16% dient te zijn. Daarnaast spelen zich ook andere ruimtelijke vraagstukken af, zoals het spanningsveld tussen landbouw en natuur en het grote beslag op de beschikbare ruimte. Het is wenselijk om deze vraagstukken integraal mee te nemen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook de provincie Groningen, de RES-regio Groningen en de gemeente Groningen zetten in op de productie van duurzame energie. Hiertoe zijn verschillende initiatieven ingediend voor de opwek van duurzame energie, waaronder het initiatief Zonnepark Groot Roodehaan, van initiatiefnemer Novar. Naast het initiatief van Novar is door heel Nederland de afgelopen jaren het aantal initiatieven toegenomen wat zorgt voor een enorme druk op het elektriciteitsnet. Het elektriciteitsnet in Nederland kan op dit moment de aanvragen voor nieuwe aansluitingen en bijbehorende transport van elektriciteit niet meer aan. In veel regio's van Nederland is het elektriciteitsnet vol en hebben nieuwe initiatieven problemen met de nieuwe aansluitingen op het elektriciteitsnet. Daarnaast is een verhoging van capaciteit op het elektriciteitsnet op korte termijn niet mogelijk, vanwege hoge kosten en [5.1.2e](#) doorlooptijden voor de realisatie van de capaciteitsverhoging.

Netbeheerders, waaronder TenneT, zijn bezig om het elektriciteitsnetwerk structureel te verzwaren (netverzwaring), maar dat zijn [5.1.2e](#) procedures, welke komende jaren nog plaatsvinden. Dit mede vanwege het feit dat capaciteitsproblemen met het elektriciteitsnet over bijna heel Nederland spelen. Het kan nog zeker tien jaar duren voordat het elektriciteitsnet voldoende verzwaard is. Echter, is het waarschijnlijk dat tegen die tijd de onbalans tussen vraag en aanbod ook weer is toegenomen. Oftewel, met netverzwaring is het probleem nog niet helemaal opgelost. Een andere mogelijke oplossing is flexibiliteit toevoegen aan het elektriciteitsnet, door bijvoorbeeld de realisatie van energieopslagsystemen (EOS).

Energieopslagsystemen worden gebruikt als verlengstuk van het energienet. Doordat de productie van duurzame energie volledig uit variabele bronnen, zoals zonne-energie, komt, zullen de potentiële verschillen tussen vraag en aanbod groter zijn dan in het vroegere energiesysteem. Het vroegere energiesysteem bestond vooral uit regelbare elektriciteitscentrales op basis van kolen en gas en verwarming met aardgas. Dit vergroot het zogenaamde 'flexibiliteitsvraagstuk'. Door de realisatie van energieopslagsystemen kan deze flexibiliteit worden geboden. Duurzaam opgewekte energie wordt opgeslagen voor gebruik op momenten dat er onvoldoende duurzame energie opwek plaatsvindt. Zodoende kan het geconsumeerde aandeel duurzame energie ten opzichte van de totale energieconsumptie toenemen. Tevens fungeert een batterij als buffer bij tegenvallende opwek van energie, wat kan ontstaan door wisselende weersomstandigheden.

De realisatie van extra buffercapaciteit door middel van energieopslagsystemen is procedureel ook sneller dan verzwaring van het elektriciteitsnet. De investeringen worden gedragen door marktpartijen. Netbeheerders vragen naar flexibel vermogen en oplossingen, zoals energieopslagsystemen. Aanbieders van energieopslagsystemen bieden deze oplossingen aan bij de netbeheerder.

1.1.2 Initiatief voor een energieopslagsysteem

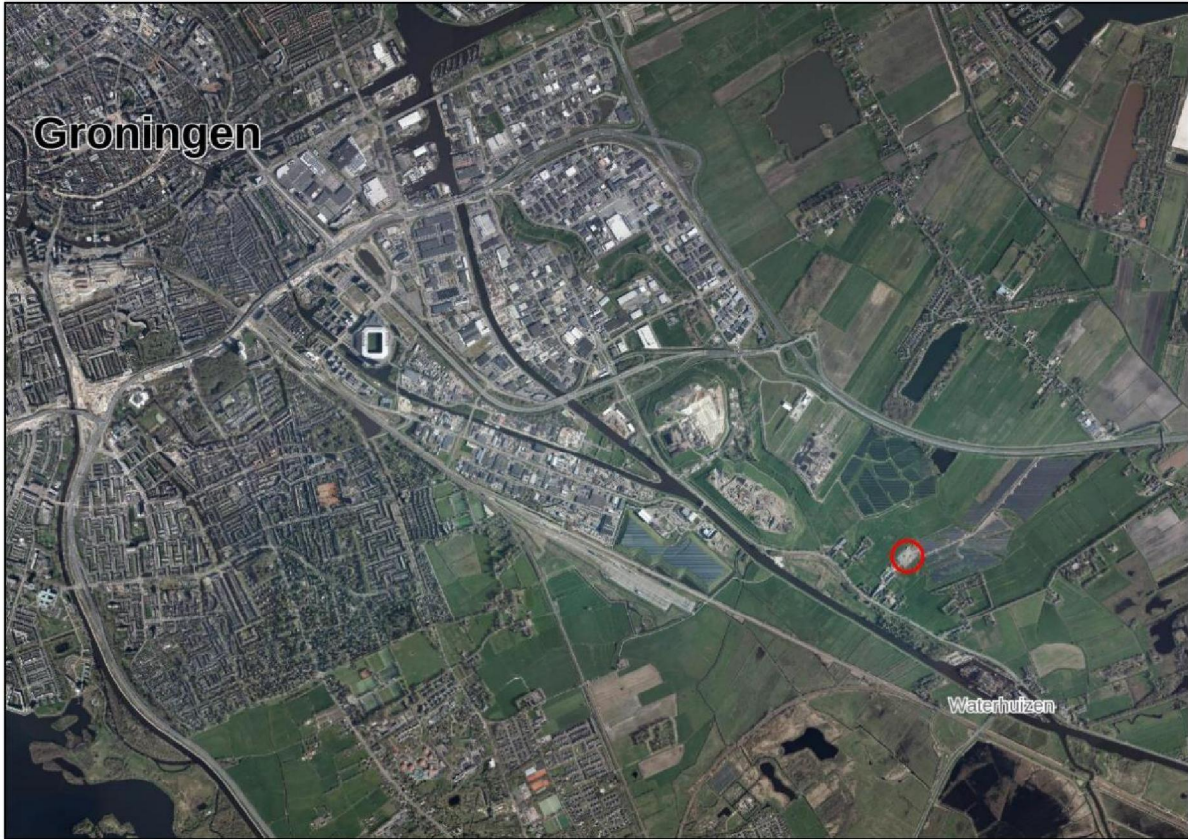
De initiatiefnemer is voornemens om bij Zonnepark Groot Roodehaan te Groningen een energieopslagsysteem te realiseren middels batterijen. Met het voorgenomen energieopslagsysteem wil de initiatiefnemer extra buffercapaciteit creëren bij het zonnepark. Het energieopslagsysteem wordt landschappelijk ingepast, aansluitend op de landschappelijke inpassing van het zonnepark, zodat het één geheel wordt.

Voor de realisatie van het energieopslagsysteem bij zonnepark Groot Roodehaan wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Daarnaast wordt voor de activiteiten 'bouwen' en 'het uitvoeren van werkzaamheden' tevens een omgevingsvergunning aangevraagd. Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit energieopslagsysteem aan bod. Deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling van het energieopslagsysteem in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

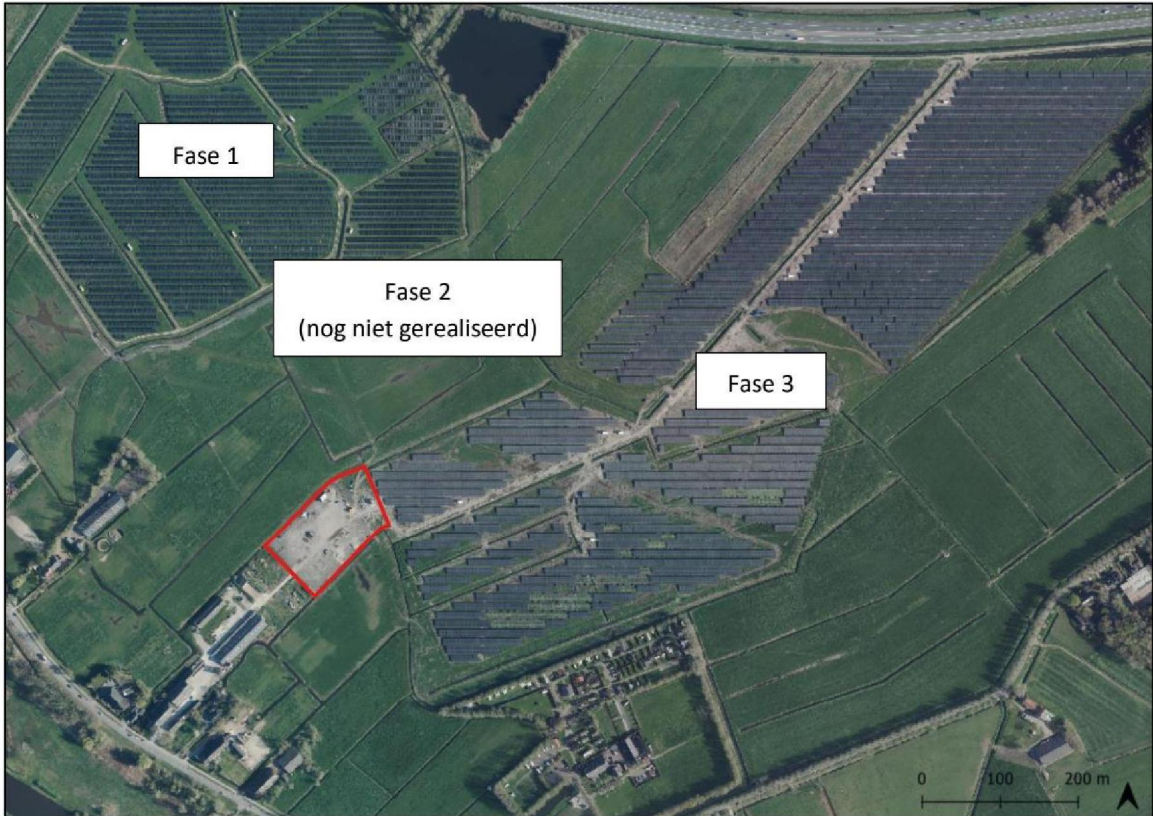
1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen ten zuidoosten van de stad Groningen, in de nabijheid van het bedrijventerrein Roodehaan en sluit direct aan op Zonnepark Groot Roodehaan. Het bedrijventerrein ligt ingesloten tussen de Rijksweg A7 en het Winschoterdiep. Het gebied Roodehaan is vernoemd naar herberg 'De Roode Haan', die hier vroeger aan het Winschoterdiep stond. Roodehaan is onderdeel van de MEER-dorpen. Dit zijn vier kleine (deels) voormalige dorpen aan de oostkant van de stad Groningen. Het bedrijventerrein is gelegen ten oosten van de stad Groningen. Het terrein is ter voorbereiding op de komst van bedrijvigheid in 2010 voorzien van wegen en infrastructuur. De projectlocatie is gelegen ten oosten van het bedrijventerrein en wordt in fases ontwikkeld tot een zonnepark. Op afbeelding 1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de ruimere omgeving weergegeven. Afbeelding 2 toont de ligging van het plangebied voor het energieopslagsysteem ten opzichte van Zonnepark Groot Roodehaan, wat ontwikkeld is door Novar. Dit betreft fase 3 van de totale ontwikkeling, waarbij meerdere fasen zijn ontwikkeld door een combinatie van marktpartijen. De andere delen (fase 1 en fase 2) van het totale zonnepark behoren niet tot Novar. Voorliggend energieopslagsysteem wordt gerealiseerd behorende bij Zonnepark Groot Roodehaan (fase 3).

Afbeelding 1. Ligging plangebied nabij Zonnepark Groot Roodehaan ten zuidoosten van de stad Groningen.

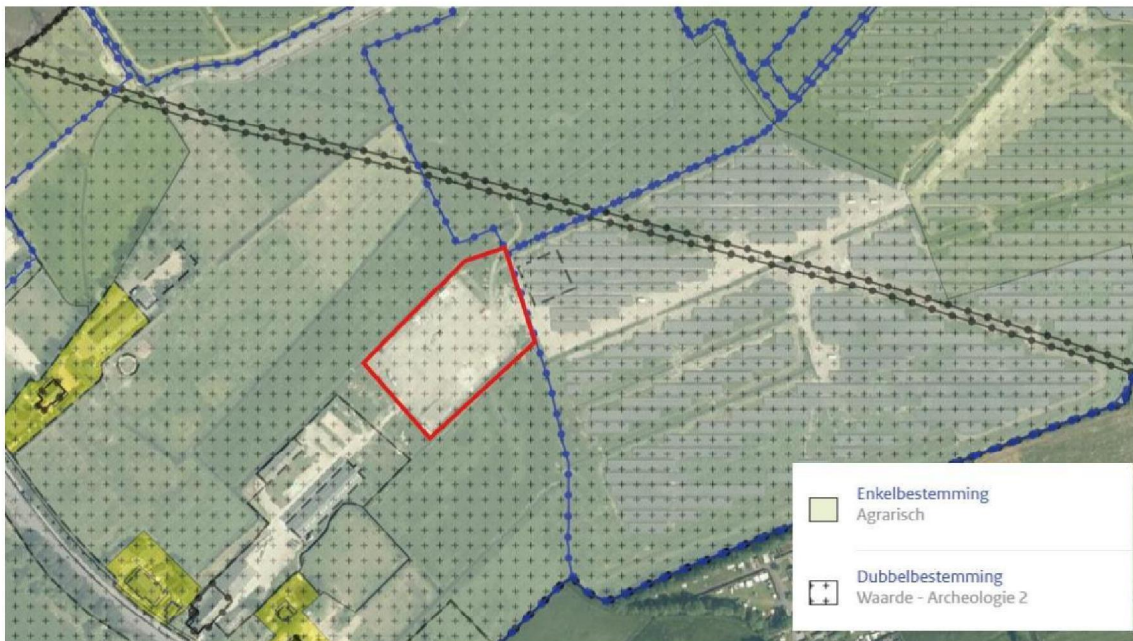
Afbeelding 2. Weergave plangebied van het energieopslagsysteem naast Zonnepark Groot Roodehaan.

1.3 Vigerend planologisch regime

1.3.1 Huidige bestemming

Het plangebied is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Groningen, vastgesteld op 24 april 2012 door de gemeenteraad van Groningen. Binnen dit bestemmingsplan kent het plangebied de enkelbestemming 'Agrarisch' en de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2', zie onderstaande afbeelding voor de weergave van het bestemmingsplan.

Afbeelding 3. Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Groningen (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl).

De realisatie en het gebruik van het energieopslagsysteem met de daarbij horende technische installaties en toebehoren past niet binnen de regels van het geldende bestemmingsplan. De enkelbestemming 'Agrarisch' staat het gebruik van de gronden voor de opslag van energie niet toe. Daarom wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo).

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit zes hoofdstukken. In hoofdstuk 1 worden de aanleiding voor het plan, het projectgebied en het vigerend planologisch regime uitgelicht. In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan de verschillende beleidskaders. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn, en zo ja, of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie nader toegelicht en wordt het plan voor het energieopslagsysteem beschreven. Ten behoeve van het reeds vergunde Zonnepark Groot Roodehaan en het energieopslagsysteem is door LAOS Landschapsarchitectuur een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld in samenspraak met de gemeente Groningen, waarin de landschappelijke inpassing van het plangebied nader wordt toegelicht en onderbouwd.

De landschappelijke inpassing van het energieopslagsysteem sluit aan op de landschappelijke inpassing van het zonnepark. Het landschappelijk inpassingsplan is als separate bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd.

2.2 Aanleiding tot realisatie energieopslagsysteem

Energieopslagsystemen hebben een belangrijke rol in de evolutie van zonneparken naar meer efficiënte, betrouwbare en duurzame energiebronnen. Het huidige elektriciteitsnet in Nederland is niet berekend op een fluctuerend aanbod en stijgende vraag. Energieopslagsystemen vormen een schakel in het streven naar een continu aanbod uit zonne-energie, ongeacht de fluctuatie door bijvoorbeeld wisselende weersomstandigheden.

Doordat de productie van onder andere wind- en zonne-energie variabel is, is de kans aanwezig dat de potentiële verschillen tussen vraag en aanbod groter zijn dan in het vroegere energiesysteem dat bestond uit regelbare elektriciteitscentrales (zoals kolen en (aard)gas). Hiermee kent het huidige energiesysteem een groter 'flexibiliteitsvraagstuk'. Door de realisatie van energieopslagsystemen kan deze flexibiliteit worden geboden en kan het energieopslagsysteem een rol spelen op o.a. de energie-onbalansmarkt.

Tevens zorgt een energieopslagsysteem ervoor dat zonneparken in staat zijn de overproductie effectief te beheren. Tijdens zonnige piekmomenten produceert een zonnepark vaak meer energie, welke niet direct teruggeleverd kan worden op het elektriciteitsnet. Met een energieopslagsysteem kan dit overschot aan duurzaam geproduceerde energie worden opgeslagen voor dalmomenten, wanneer de vraag naar energie groter is dan het aanbod. Dit komt niet alleen de energietransitie ten goede, maar ook de capaciteit en betrouwbaarheid van energielevering vanuit zonneparken. Door de flexibiliteit van een energieopslagsysteem kunnen schommelingen in het elektriciteitsnet worden opgevangen, waardoor een meer constante en stabiele energievoorziening kan worden gegarandeerd.

Klimaatplannen minister Jetten (Klimaat & Energie)

Op 26 april 2023 heeft het kabinet haar voorjaarsnota gepresenteerd waarin ruim 416 miljoen euro is gereserveerd voor de verplichting van energieopslag bij zonneparken. De verplichting van energieopslag in de vorm van batterijen is een van de 120 extra maatregelen die minister Jetten in zijn Klimaatpakket heeft gepresenteerd.

2.2.1 Marktpartij neemt het initiatief

Novar heeft het initiatief genomen om bij Zonnepark Groot Roodehaan een energieopslagsysteem te realiseren in de vorm van batterijen. Novar is een ervaren ontwikkelaar van verschillende typen zonneparken en grootschalige zonneparken en werkt sinds 2023 onder de naam Novar (voorheen: Solarfields). Waar Novar ooit begon bij zon, werken zij nu aan het energielandschap van morgen. Inmiddels werkt Novar aan opslag met batterijen, waarbij de eerste energieopslagsystemen zijn gerealiseerd, warmte- en zonthermie- of waterstof en ook aan nieuwe oplossingen voor netcongestie, zoals een eigen distributienetwerk of eigen netstations.

De afgelopen jaren heeft Novar met de ontwikkeling van zonneparken al meer dan 1.250.000 zonnepanelen aangelegd, waarbij ruim 130.000 huishoudens worden voorzien van groene stroom. Dit resulteert in het vermijden van meer dan 200.000.000 ton aan CO₂-uitstoot per jaar.

Novar wil in samenwerking met de grondeigenaar en direct omwonenden bijdragen aan de energietransitie en hebben een plan ontwikkeld voor de realisatie van Zonnepark Groot Roodehaan, dat reeds gerealiseerd is. Bij het zonnepark is Novar voornemens een energieopslagsysteem te realiseren. Voorliggende aanvraag voorziet in de realisatie van het energieopslagsysteem.

2.2.2 Locatiekeuze voor het energieopslagsysteem

Het energieopslagsysteem wordt gerealiseerd grenzend aan het plangebied van Zonnepark Groot Roodehaan. De keuze voor het plangebied, waar voorliggende energieopslagsysteem op aansluit, is zorgvuldig tot stand gekomen. Het plangebied is gelegen binnen de energieregio Groningen waarvoor de RES 1.0 in 2021 is vastgesteld en in april 2023 onder de naam RES 2.0 een actualisatie heeft plaatsgevonden. Deze RES schetst enkel de algemene ambities en uitgangspunten voor de bijdrage aan de energietransitie.

Voorliggend plan sluit aan bij de ontwikkeling van een reeds vergund zonnepark grenzend aan een bedrijventerrein en in de nabijheid van grootschalige infrastructuur, de snelweg A7. Met name de ligging aangrenzend aan het Zonnepark Groot Roodehaan maakt het plangebied een goede locatie voor de opslag van hernieuwbare energie. Hierdoor kan de ter plaatse opgewerkte energie direct worden opgeslagen en kan er voor de landschappelijke inpassing worden aangesloten op de landschappelijke inpassing van het zonnepark.

2.3 Beschrijving plangebied

2.3.1 Ligging plangebied in de omgeving

Het plangebied is gelegen tussen het Winschoterdiep en Winschoterweg, de snelweg A7 en de Woortmandijk. Het landschap is van origine een open landschap wat zich kenmerkt door voornamelijk agrarisch gebruik. Ten zuidoosten van het zonnepark is op ruim 250 meter afstand een camping gelegen, de noordwestzijde grenst aan het bedrijventerrein Roodehaan. De agrarische erven in het open landschap zijn veelal ingekleed met bomen en windsingels. De verkavelingsrichting loopt haaks op de Winschoterweg het landschap in. Bebouwing is voornamelijk evenwijdig aan de verkavelingsrichting gesitueerd. Daarnaast zijn er enkele bebouwingslinten aanwezig die worden afgewisseld met kleine houtwallen.

2.4 Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing van het plangebied is beschreven in het document 'Inpassing batterij, Roodehaan', opgesteld door LAOS Landschapsarchitectuur in samenwerking met landschappers van de gemeente Groningen. Dit document is separaat bijgevoegd als bijlage 1 bij deze ruimtelijke onderbouwing. De landschappelijke inpassing volgt de landschappelijke inpassing van het zonnepark, welke tevens door LAOS is opgesteld.

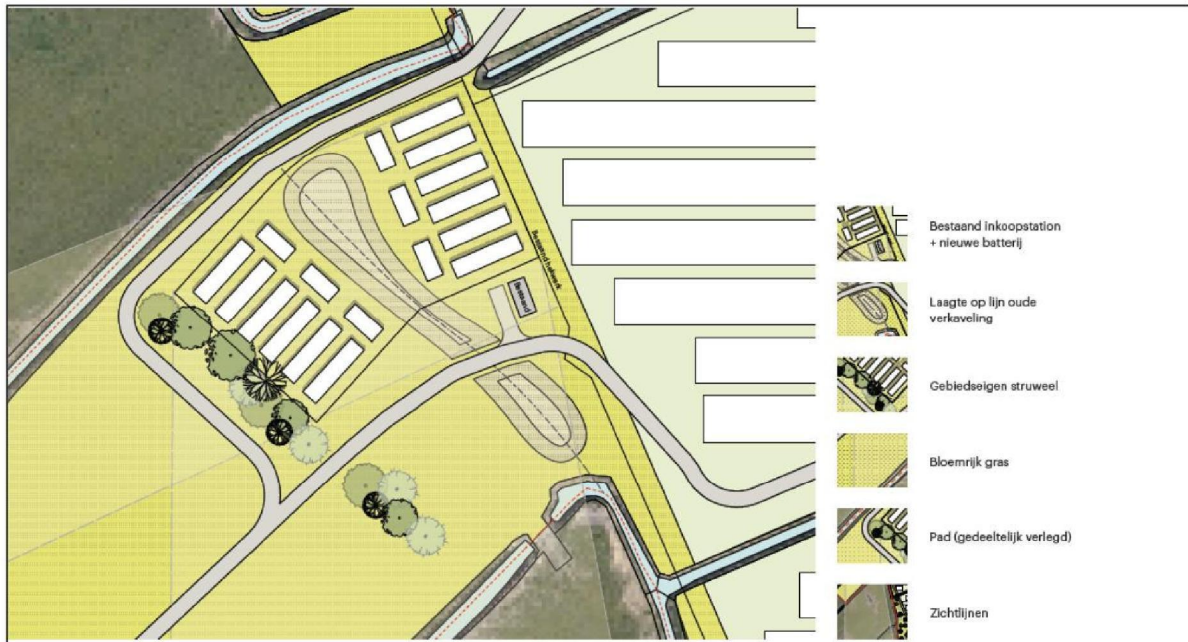
2.4.1 Uitgangspunten landschappelijk inpassing

De landschappelijke inpassing van het energieopslagsysteem sluit aan bij de inpassing van Zonnepark Groot Roodehaan. Voor het gehele zonnepark, bestaande uit meerdere fasen, geldt dat bij de inrichting de oude – deels middeleeuwse – verkaveling van sloten en greppels behouden blijft. Ook voor de locatie van de opslag geldt dat de bestaande verkavelingsstructuren behouden blijven.

2.4.2 Het ontwerp

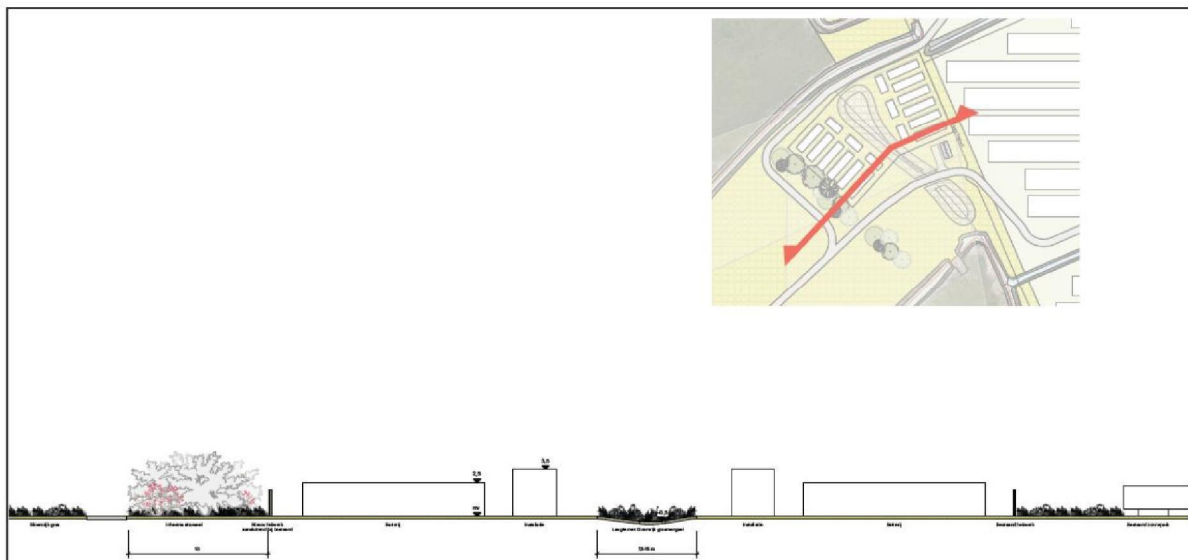
In relatie met het Zonnepark Groot Roodehaan heeft de locatie van het energieopslagsysteem een beperkte omvang en zorgt deze aanvulling op het zonnepark in beperkte mate voor verstoring van het landschap. Het plangebied bevindt zich in het verlengde van het erf aan de Winschoterweg 11, grenzend aan het zonnepark. Gelet op de omvang van het energieopslagsysteem en het feit dat de inrichting voornamelijk bestaat uit losse objecten (typical 3-systeem van de PGS 37-1), wordt het geheel aan de zuidzijde, ingekleed met streekeigen struweel, met daarvoor bloemrijk grasland. Hiermee wordt het zicht op het energieopslagsysteem zoveel mogelijk weggenomen vanaf de Winschoterweg. Tussen de modules met batterijracks wordt op de lijn van de oude verkaveling een laagte aangelegd, welke tevens kan dienen als buffer voor waterberging. De paden aan beide zijden van het plangebied bieden toegang tot het plangebied en de afzonderlijke delen van het zonnepark ten behoeve van beheer en onderhoud.

Afbeelding 4. Detail landschappelijke inpassing EOS (bron: LAOS Landschapsarchitectuur).

Afbeelding 5. Perspectief landschappelijke inpassing (bron: LAOS Landschapsarchitectuur).

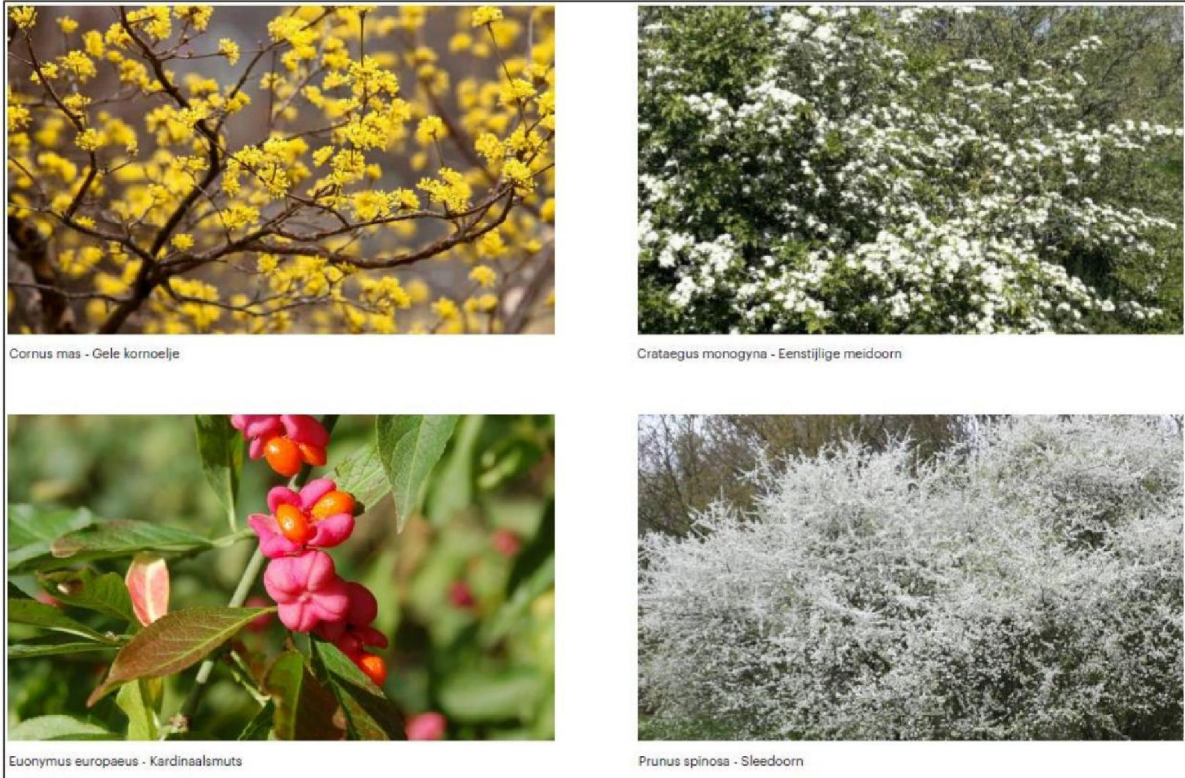

Afbeelding 6. Doorsnede landschappelijke inpassing (bron: LAOS Landschapsarchitectuur).

2.4.3 Inrichtingselementen en beheer

De aan te planten soorten heesters voor het struweel en bloemrijke grasmengsels hebben als doel om de ecologische waarde en biodiversiteit in het plangebied te vergroten. Het beheer dient dit in stand te houden en te verbeteren. Het maaien van bloemrijk grasland is van belang om te voorkomen dat deze verandert in een ruigte of **5.1.2e**. Door een- of tweemaal per jaar te maaien en het maaisel af te voeren zal de vegetatie een open structuur blijven houden, waardoor ook kleinere bloem- en kruidensoorten overleven. Bovendien wordt hierdoor de grond verschaald, wat ten goede komt van de biodiversiteit. Door het bloemrijk gras gefaseerd te maaien, wordt ervoor gezorgd dat kleine dieren, bijen en insecten, altijd voedsel- en schuilmogelijkheden behouden. Het is ook mogelijk om het beheer door middel van periodieke begrazing door schapen uit te voeren.

Afbeelding 7. Bepanting inheems struweel (bron: LAOS Landschapsarchitectuur).

Afbeelding 8. Bepanting inheems struweel en bloemrijk gras (bron: LAOS Landschapsarchitectuur).

2.5 Technische installaties

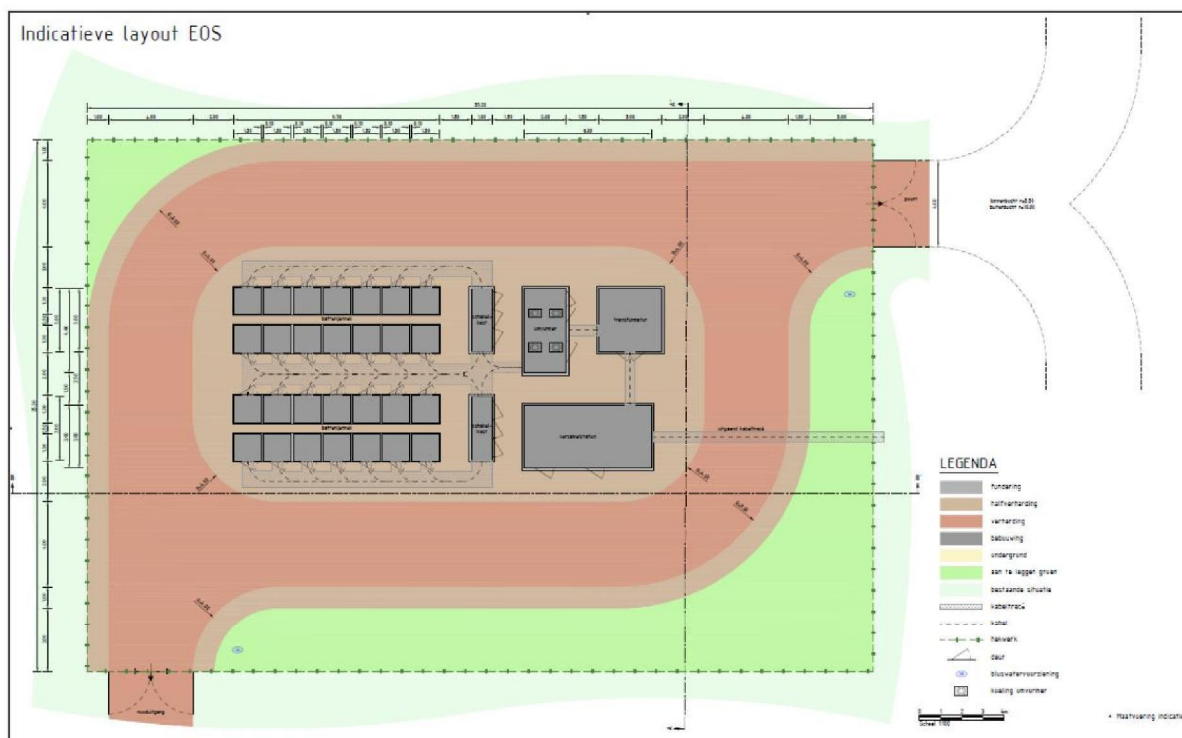
2.5.1 Technische installaties

Voorliggend plan betreft een energieopslagsysteem met een totaal vermogen van 32MW met capaciteit van maximaal 128 MWh. De technische installatie bestaat onder andere uit verschillende batterijrekken, omvormers en transformatoren. Afbeelding 9 geeft een impressie van de opstelling van één module van het energieopslagsysteem weer.

De batterijopstelling

Binnen het energieopslagsysteem wordt gebruik gemaakt van een module-oplossing die bestaat uit batterijrekken (racks) met 48-72 racks per systeem. Hiermee hebben de batterijracks een capaciteit van totaal maximaal 128 MWh. De bouwhoogte van de batterijmodule en de transformator bedraagt maximaal circa 3 meter. De bouwhoogte van de omvormer bedraagt maximaal circa 3,8 meter.

Afbeelding 9. Impressie van een energieopslagsysteem middels module-oplossing (bron: MUG).

Hekwerk en beveiliging

Uit veiligheidsoogpunt is het noodzakelijk om rondom het energieopslagsysteem een hekwerk te plaatsen. Het hekwerk wordt circa 2,0 meter hoog en zorgt ervoor dat het plangebied wordt afgeschermd voor onbevoegden. Voor de realisatie van het hekwerk wordt een onopvallend, niet glimmend hekwerk toegepast met een grove maas. Om ervoor te zorgen dat grondgebonden zoogdieren, zoals marters, das of hazen gebruik kunnen blijven maken van het plangebied, wordt het hekwerk circa 15 cm boven de grond gerealiseerd. Eventuele camera's worden bij voorkeur op de palen van het hekwerk bevestigd en anders op losse palen nabij het hekwerk aan de binnenzijde van de landschappelijke inpassing (maximale hoogte 4 m). Daarnaast wordt altijd een afstand van 4,5 meter gehandhaafd tussen het hekwerk en de batterijonderdelen.

2.5.2 Bouw

De start van de bouw van het opslagsysteem zal waarschijnlijk in 2026 plaatsvinden. Het precieze moment is afhankelijk van het verkrijgen van de vergunning.

2.6 Toegankelijkheid en ontsluiting

Het plangebied wordt ontsloten via het erf Winschoterweg 11, waar reeds een deel van Zonnepark Groot Roodehaan wordt ontsloten. Binnen het plangebied wordt met name gebruik gemaakt van onverharde paden of halfverharding. Hierbij wordt rekening gehouden met de veiligheids- en calamiteiteneisen vanuit de veiligheidsregio. Het pad voldoet aan de voorschriften rondom afmetingen en belastbaarheid. Met betrekking tot de toegang tot het plangebied worden duidelijke afspraken gemaakt met stakeholders zoals de netbeheerder en Veiligheidsregio Groningen.

3 Beleidskader

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan, de realisatie van het energieopslagsysteem, wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Nederland staat in de komende jaren voor een aantal opgaven van nationaal belang. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt dat grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw Nederland flink zullen veranderen. Deze opgaven moeten benut worden om vooruit te komen en tegelijkertijd het mooie van Nederland te behouden. De NOVI biedt perspectief om de grote opgaven aan te pakken. Hierbij is omgevingskwaliteit het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit.

Vanuit de NOVI geeft het Rijk kaders en richting voor zowel nationale als decentrale keuzes. Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. In de NOVI wordt gesproken over een 'omgevingsinclusief' beleid. De NOVI beschrijft enerzijds een toekomstperspectief met ambities en anderzijds de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven. Deze opgaven zijn het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Waar de opgaven vragen om een geïntegreerde benadering, komen deze samen in vier prioriteiten. Op deze vier prioriteiten zijn beleidskeuzes gemaakt. De vier prioriteiten gemaakt zijn:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.
2. Duurzaam economisch groeipotentieel.
3. Sterke en gezonde steden en regio's.
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om de beleidskeuze weloverwogen te maken worden drie afwegingsprincipes, die helpen bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven, gehanteerd, namelijk; 1) Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies, 2) Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal en 3) Afwentelen wordt voorkomen.

In de NOVI wordt gesteld dat de klimaatdoelstelling in lijn is met de Parijse klimaatdoelstelling: in 2050 vrijwel geheel klimaat neutraal. De ambitie is dat de omslag naar 100 procent circulair in 2050 gerealiseerd is en dat een zo goed mogelijke inpassing van duurzame energie in de leefomgeving is. In 2050 is Nederland erin geslaagd al deze ontwikkelingen zorgvuldig in te passen of nieuwe landschappen te creëren, met zo min mogelijk hinder of overlast voor mensen en het ecosysteem. De NOVI ziet het van nationaal belang om de internationale afgesproken doelen te behalen. De opgave is dan ook om de broeikasgassen ten opzichte van 1990 te reduceren met ten minste 49 procent in 2030 en met 95 procent in 2050. Een andere opgave is het vervangen van fossiele energiebronnen door duurzame bronnen.

Bovenstaande opgaven manifesteert zich rond een van de vier prioriteiten, namelijk prioriteit 1 'Ruimte voor klimaatadaptatie energietransitie'. In beleidskeuzes van deze prioriteit wordt benoemd dat overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het bijtijds halen van doelstellingen, die in het Klimaatakkoord zijn bepaald.

Het Nationaal Programma RES vormt een platform voor onderling samenwerken, vergelijken, leren en uitdagen. De energietransitie kan een hefboom zijn voor kwaliteitsverbetering, zowel ruimtelijke als bijvoorbeeld voor ecologische, economische of sociale verbeteringen. Zonneparken kunnen bijvoorbeeld economische dragers voor het landelijk gebied worden. Daarnaast moeten zonneparken in het landschap worden ingepast. De afwegingsprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met voorliggend plan, de realisatie van een energieopslagsysteem bij Zonnepark Groot Roodehaan, wordt een bijdrage geleverd aan de ambities in de NOVI. Zonnepark Groot Roodehaan draagt bij aan de opwekking van duurzame energie door middel van zonnepanelen en draagt hiermee bij aan een reductie van de uitstoot van broeikasgassen. Het energieopslagsysteem draagt bij aan de doelstellingen door de borging van een leveringszekerheid v.w.b. duurzaam opgewekte energie. Het plangebied met het energieopslagsysteem wordt landschappelijk en ecologisch ingepast waarmee tevens een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied. Zo worden onder andere rietranden, kruidenrijke stroken, argusvlinder dammen, zoomvegetatie en poelen met flauwe oevers aangelegd.

3.2.2 Klimaatakkoord 2019

Het Klimaatakkoord is vastgesteld op 28 juni 2019. In het Klimaatakkoord heeft het kabinet de landelijke ambities en doelstellingen vastgelegd. Centraal hierin staat het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030.

Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emissies met ten minste 20,2 Mton te verminderen. Dat is onderdeel van de algemene 49%-reductiedoelstelling van het kabinet voor Nederland, zoals ook in de NOVI is opgenomen. Dit alles vraagt om een stevige groei van het aandeel elektriciteit uit hernieuwbare bronnen. Concreet wordt hierbij gestreefd naar het opschalen van de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare bronnen tot 84 TWh (terawattuur). De productie wind op zee moet worden uitgebreid, maar ook de productie zon en wind op land. In de hoofdlijnen staat als doel beschreven dat in 2030 via windenergie en zonne-energie op land 35 TWh wordt gerealiseerd.

De transitie naar een duurzaam elektriciteitssysteem stelt het bestaande elektriciteitssysteem en alle betrokken spelers voor nieuwe uitdagingen. In essentie gaat het om drie elementen:

1. De productie van hernieuwbaar opgewekte elektriciteit kent grotendeels een gevarieerd patroon. Eenvoudig gesteld zijn zon en wind variabele, weersafhankelijke bronnen. Om vraag en aanbod onder alle omstandigheden op elkaar af te stemmen zal een groter beroep gedaan worden op flexibiliteit van het systeem. Flexibiliteit zal moeten komen van alle mogelijke vormen van buffering in zowel tijd als omvang: opslag, demand side response, hybride elektrificatie, regelbare productie en flexibiliteit uit het buitenland via interconnectie. Grotere weersafhankelijkheid van het aanbod een elektriciteit leidt tot een grotere behoefte aan korte en **5.1.2e** termijn flexibiliteit.
2. De transitie zal de vraag naar elektriciteit in volume en profiel doen veranderen. Elektrificatie is voor de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit een mogelijke route voor verduurzaming. De omvang en snelheid van elektrificatie hebben een grote invloed op de werking van het elektriciteitssysteem. Het toepassen van hybride oplossingen, inclusief allerlei vormen van buffering, kan significant bijdragen aan de benodigde flexibiliteit.
3. Hernieuwbaar opgewekte elektriciteit zal ingevoegd en onttrokken moeten kunnen worden op het net. Dat stelt netbeheerders voor de uitdaging om tegen zo laag mogelijke kosten nieuwe bronnen en additionele elektrificatie te faciliteren door o.a. toereikende netcapaciteiten te bieden. Het stelt overheden voor de taak om dit ruimtelijk goed in te passen. Infrastructuren voor het transporteren, converteren en opslaan van elektriciteit, aardgas, biogas, waterstof, CO₂ en warmte zullen ook op elkaar afgestemd moeten worden.

Met deze uitdagingen zal gedurende de transitie de leveringszekerheid op het huidige hoge niveau dienen te blijven. Een energieopslagsysteem levert een bijdrage aan de transitie naar een flexibel elektriciteitssysteem. Energie-infrastructuur is voor de energietransitie sterk voorwaardenscheppend. De energie-infrastructuur

(elektriciteit, (groen)gas en andere energiedragers) zal verder ontwikkeld moeten worden, opdat tijdig voldoende capaciteit beschikbaar is. Tijdige en integrale ruimtelijke planning, waarbij ook infrastructuur vanaf de start wordt meegenomen, is belangrijker dan ooit.

Het realiseren van een passende energie-infrastructuur met voldoende capaciteit en het realiseren van opslagsystemen (buffering) die flexibiliteit in het elektriciteitsnet bieden gaat dus hand in hand met de energietransitie.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Zonnepark Groot Roodehaan zal circa 34 MWp per jaar opwekken, daarmee draagt de ontwikkeling significant bij aan de doelstellingen in het Klimaatakkoord en wordt een bijdrage geleverd aan de reductie van broeikasgassen. Daarnaast zorgt de realisatie van het energieopslagsysteem voor het borgen van de leveringszekerheid van energie uit hernieuwbare bronnen. Verder draagt het energieopslagsysteem bij aan de buffering van energie, wat zorgt voor meer flexibiliteit in het elektriciteitsnet, doordat het energieopslagsysteem rechtstreeks op het zonnepark en het elektriciteitsnet wordt aangesloten. De duurzaam opgewekte energie hoeft niet eerst via het elektriciteitsnet naar het energieopslagsysteem getransporteerd te worden. De combinatie van een zonnepark met een energieopslagsysteem draagt bij aan de energietransitie.

3.2.3 Routekaart Energieopslag 2023

In juni 2023 is de Routekaart Energieopslag gepubliceerd, inclusief kamerbrief. In de kamerbrief wordt aangegeven dat in het energiesysteem van de toekomst elektriciteit de belangrijkste energiedrager is, vervult waterstof een belangrijke systeemrol en vult decentrale duurzame warmtevoorziening een groot deel van de warmtevraag in. De energieproductie in een duurzaam energiesysteem komt vrijwel volledig uit variabele bronnen als wind en zon. De potentiële verschillen tussen vraag en aanbod zullen daardoor groter zijn dan in het vroegere energiesysteem dat vooral bestond uit regelbare elektriciteitscentrales op basis van kolen en gas en verwarming met aardgas. Dit vergroot het zogenaamde 'flexibiliteitsvraagstuk': om het energiesysteem in balans te houden is flexibiliteit nodig, dat in verschillende vormen kan worden geboden: flexibele vraagsturing, (CO₂-vrij) regelbaar vermogen, interconnectie (met andere landen), conversie en energieopslag.

Energieopslag heeft de afgelopen jaren steeds meer aandacht gekregen. Enerzijds omdat het al geruime tijd een cruciale rol speelt in ons energiesysteem, denk bijvoorbeeld aan het vullen van de Nederlandse gasopslagen in 2022 waarmee de levering van gas in de winter 2022/2023 is verzekerd. Anderzijds omdat het tot onze verbeelding spreekt: de ontwikkelingen gaan snel en de grenzen zijn nog lang niet bereikt. Zo is in oktober 2022 de grootste batterij van Nederland geopend in Lelystad (GIGA Buffalo, 24 MW/48 MWh) terwijl er inmiddels voor 2023 twee grotere batterijen zijn aangekondigd in Vlissingen. Deze batterijen spelen een belangrijke rol in het balanceren van vraag en aanbod op het elektriciteitsnet.

Energieopslag is geen doel op zich, maar kan meerdere doelen dienen, waaronder het balanceren van vraag en aanbod, het bedienen van de warmtepiekvraag, het ondersteunen van elektriciteits-, gas- en warmtenetten, het verlichten van netcongestie en het bieden van strategische voorraden. Deze doelen zijn essentieel voor het functioneren van ons huidige energiesysteem, voor het mogelijk maken van de energietransitie en voor de ontwikkeling van het energiesysteem van de toekomst.

De Routekaart Energieopslag brengt in kaart welke acties ondernomen moeten worden om energieopslag te bevorderen, passend bij de verwachte rol ervan in het toekomstige energiesysteem, tot aan 2035 en daarna. In de Routekaart Energieopslag wordt gekeken naar alle vormen van energieopslag, onderverdeeld in elektriciteits-, moleculen- en warmteopslag.

Samengevat stelt de Routekaart Energieopslag dat zowel elektriciteits-, moleculen- als warmteopslag nodig (zullen) zijn in ons energiesysteem. Ten eerste omdat ze vraag en aanbod binnen de op zichzelf staande energieketens bij elkaar brengen. Zo kan elektriciteitsopslag zorgen voor meer opwek van wind- en zonne-energie en is warmteopslag cruciaal voor geo- en zonthermie. Ten tweede omdat ze elkaar uitstekend en noodzakelijk aanvullen in termen van vermogen en opslagduur (systeemintegratie c.q. uitwisseling tussen de

ketens). Omdat de aard en huidige staat van technische ontwikkelingen tussen elektriciteits-, moleculen- als warmteopslag wezenlijk verschilt, is het van cruciaal belang zo te sturen dat enerzijds de verschillende technieken uiteindelijk op een vergelijkbaar niveau komen en anderzijds conversie tussen technieken (bijvoorbeeld van elektriciteit naar warmte) effectief kan worden benut. Behalve de overheid kunnen ook andere partijen (waaronder netbeheerders en de energieopslagsector) hierin een belangrijke rol spelen.

TenneT verwacht ongeveer 10GW aan batterijen nodig te hebben in 2030 om de betrouwbaarheid van het hoogspanningsnet te garanderen, waarvan 9GW stand-alone op basis van het huidige kabinetsbeleid waarin in 2030 centrales geen kolen meer mogen verstoken.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van het energieopslagsysteem, bij Zonnepark Groot Roodehaan, speelt in op de maatschappelijke behoefte aan energieopslagsystemen, waarbij aangemerkt dat het in dit geval niet om een stand-alone opslagsysteem gaat. Het voorgenomen energieopslagsysteem wordt direct aangesloten op het zonnepark, waarbij de batterij een buffer vormt tussen het zonnepark en het elektriciteitsnet.

3.2.4 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro worden een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen. Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam.
- Kustfundament.
- Grote rivieren.
- Waddenzee en waddengebied.
- Defensie.
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van het Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen. De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien'.

De realisatie van een energieopslagsysteem is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding. Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing.

3.2.5 Conclusie rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de gestelde beleidskaders van het Rijk, zowel op het gebied van duurzame energieopwekking en -opslag als op het gebied van landschappelijke inpassing en de versterking van biodiversiteit. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Klimaatakkoord en de NOVI.

3.3 Provinciaal en regionaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie

De omgevingsvisie van de provincie Groningen is voor het eerst vastgesteld in 2016 en vervolgens iedere twee jaar geactualiseerd. De meest recente actualisatie is door Provinciale Staten vastgesteld op 25 mei 2022.

De provincie Groningen streeft er naar het aantrekkelijke woon- en leefklimaat in onze provincie verder te verbeteren. Vanuit die invalshoek kijkt de provincie naar de kansen die zich voordoen om daar met haar omgevingsbeleid een bijdrage aan te leveren. Het accent in het provinciale beleid ligt op het benutten van de ontwikkelingsmogelijkheden, naast het beschermen van de karakteristieke bebouwde en onbebouwde elementen.

In de omgevingsvisie is al het provinciale beleid, dat op een of andere manier raakt aan de fysieke leefomgeving, geformuleerd en geordend in vijf samenhangende thema's en elf provinciale 'belangen'. Dit zijn:

- Ruimte
  1. Ruimtelijke kwaliteit
  2. Aantrekkelijk vestigingsklimaat
  3. Ruimte voor duurzame energie
  4. Vitale landbouw
- Natuur en landschap
  5. Beschermen landschap en cultureel erfgoed
  6. Vergroten biodiversiteit
- Water
  7. Waterveiligheid
  8. Schoon en voldoende water
- Mobiliteit
  9. Bereikbaarheid
- Milieu
  10. Tegengaan milieuhinder
  11. Gebruik van de ondergrond

---

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708.

De Omgevingsvisie bevat uitgangspunten en strategische keuzes en informeert de bestuurlijke en maatschappelijke partners over de provinciale ambities, verwachtingen en doelen op deze 'belangen'. De Omgevingsvisie is zodoende een kaderstellend document voor de uitwerking van het beleid op deelterreinen door de provincie zelf en door gemeenten en waterschappen. Ook voor andere partijen (bedrijven) die iets willen dat invloed heeft op de fysieke leefomgeving, biedt de Omgevingsvisie houvast. Met het omgevingsbeleid wil de provincie aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en hier samen met anderen aan werken. De provincie wil met de Omgevingsvisie ruimte bieden en uitnodigen. Maar uit deze Omgevingsvisie vloeien ook richtlijnen en voorschriften voort, die zijn vastgelegd in de provinciale Omgevingsverordening.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Buitengebied

Het plangebied is gelegen in het gebied wat in de provinciale omgevingsvisie is aangewezen als het buitengebied. Het buitengebied kent voornamelijk agrarische, natuurlijke en recreatieve functies. De ambities zijn er om de waarde van het buitengebied voor natuur en recreatie te ontwikkelen en de landschappelijke karakteristieken te behouden en waar mogelijk te versterken. Omdat de inrichting van het buitengebied zowel vitaal als duurzaam dient te zijn, is zuinig ruimtegebruik een belangrijk uitgangspunt.

Afbeelding 10. Uitsnede kaart Ruimte (Omgevingsvisie provincie Groningen).

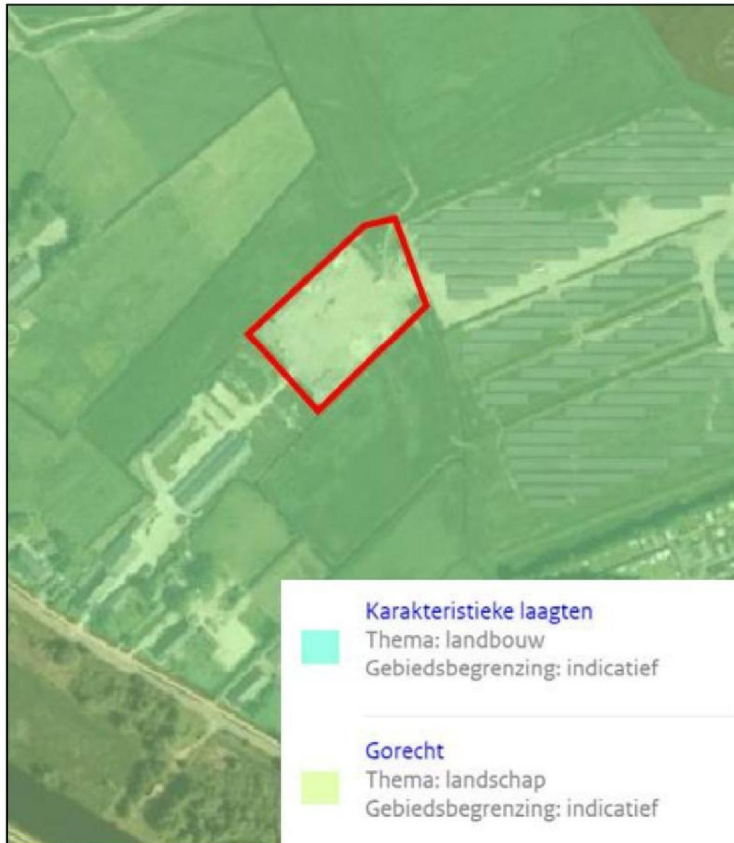
Landschap

Landschappelijk is het plangebied gelegen in het als 'karakteristieke laagten' aangewezen gebied. Het streven is het beschermen van de landschappelijk waardevolle structuren zoals watergangen, wegen en verkavelingspatronen. Daarnaast is het plangebied gelegen in het Gorecht; een parkachtig esdorpenlandschap van de Hondsrug dat overgaat in de open beekdalvlakten van de Hunze en de Drentsche Aa.

In het deelgebied Gorecht dient in het bijzonder rekening te worden gehouden met:

- het contrast tussen de kleinschalig besloten, hoger gelegen Hondsrug en aan weerszijden de laaggelegen zeer open beekdalen van de Drentsche Aa en Hunze;
- de parkachtige esdorpenstructuur op de Hondsrug met afwisselend essen, bossen, graslanden en statige bebouwing;

- het reliëf van de glaciale ruggen en essen;
- de natte landschapselementen in de vorm van pingoruïnes en petgaten.

Afbeelding 11. Uitsnede kaart Landschap (Omgevingsvisie provincie Groningen).

Water

Binnen het thema water uit de omgevingsvisie is het plangebied gelegen binnen het laaggelegen gebied. Voor het laaggelegen gebied geldt, samen met de veengebieden, dat deze gevoelig zijn voor wateroverlast en waterrobuust gebouwd moeten worden.

Afbeelding 12. Uitsnede kaart Water (Omgevingsvisie provincie Groningen).

Opgaven

De omgevingsvisie stelt vier opgaven die gelden voor het gebied waar het plangebied in is gelegen. Deze zijn niet allemaal van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling.

Afbeelding 13. Uitsnede kaart Opgaven (Omgevingsvisie provincie Groningen).

Voor de regio Groningen – Assen liggen er diverse ambities, met name gericht op stedelijke aspecten zoals bedrijvigheid, voorzieningen en levendigheid, maar ook ambities voor groene energie. Daarnaast geldt Noord-Nederland als 'Energyport' dat de energiesector een stuwende (inter)nationale economische kracht is. Er is een

hoog productievermogen, fijnmazige energie-infrastructuur en veel kennis aanwezig. Hiermee vervult Noord-Nederland de rol als energieknooppunt. De energietransitie speelt hierbij vanzelfsprekend een grote rol. Vanuit de Noordelijke energieagenda 'Switch' liggen er opgaven voor onder andere het bouwen aan het energiesysteem 2.0, met opwekking, transport en opslag van duurzame energie en het bouwen aan duurzame energie. De provincie zet in op versneld stappen zetten naar een energiesysteem waar meer ruimte komt voor hernieuwbare energiebronnen en energiebesparing door innovaties, de ontwikkeling van toekomstbestendige infrastructuur en veilige opslag. De overige opgaven zijn niet van belang in het kader van voorliggend initiatief.

Conclusie

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling passend is binnen de kaders van de provinciale omgevingsvisie. Voorliggend plan voorziet in de ontwikkeling van een energieopslagsysteem grenzend aan Zonnepark Groot Roodehaan. Het energieopslagsysteem krijgt een eigen landschappelijke inpassing die aansluit bij de bestaande verkavelingsstructuur en andere waarden van het landschap. De inpassing van het energieopslagsysteem sluit daarnaast aan bij de landschappelijke inpassing van het Zonnepark Groot Roodehaan. Tot slot draagt het energieopslagsysteem bij aan het energiesysteem 2.0 door de opwek van duurzame elektriciteit uit zonne-energie op piekmomenten op te slaan, zodat deze op momenten van lagere opwek afgegeven kan worden.

3.3.2 Provinciale Omgevingsverordening

De provinciale omgevingsverordening is de uitwerking van de omgevingsvisie in juridische regels voor de fysieke leefomgeving. Dit zijn deels rechtstreeks werkende regels en deels instructieregels voor lagere overheden. De omgevingsverordening sluit derhalve aan op de thema's van de provinciale omgevingsvisie. De laatste actualisatie van de omgevingsverordening is door Provinciale Staten vastgesteld op 25 mei 2022.

In de omgevingsverordening zijn diverse regels opgenomen met betrekking tot de mogelijkheden voor het realiseren van zonneparken. Energieopslagsystemen is een relatieve jonge ontwikkeling waardoor hier in veel gevallen nog geen specifiek beleid voor is ontwikkeld. De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een energieopslagsysteem bij een reeds ontwikkeld zonnepark en moet in dit kader worden gezien als een afzonderlijke ontwikkeling. De voorschriften met betrekking tot zonneparken zijn niet van toepassing op voorliggend plan.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Landschap

Ter bescherming van de Karakteristieke laagten gelden de instructieregels van artikel 2.58.2 van de omgevingsverordening:

Artikel 2.58.2 Karakteristieke laagten

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de aangegeven karakteristieke laagten bevat regels gericht op bescherming van de laagten die vanuit de natuurlijke oorsprong met een waterloop samenhangen of hebben samengehangen.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, bevatten in elk geval een regeling voor het diepploegen, ophogen, egaliseren en afschuiven van de laagten.

Het energieopslagsysteem wordt gerealiseerd binnen de bestaande grenzen van het agrarische perceel, in lengterichting begrensd door kavelsloten. Voorliggend plan voorziet niet in verandering van de waterloop of het dempen van water. Wel voorziet het inrichtingsplan in het realiseren van een nieuwe laagte op de lijn van de oude verkaveling die conform het inrichtingsplan in stand zal worden gehouden.

Waterberging

Ten aanzien van de waterberging- en afvoercapaciteit gelden de regels van artikel 3.6. Hierin stellen Provinciale Staten per gebied de normen vast waarop de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren moet zijn ingericht. Deze normering is weergegeven op de uitsnede van de bijbehorende kaart in afbeelding 14.

Artikel 3.6 Normen waterkwantiteit

1. De normen waarop de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren moet zijn ingericht staan per gebied aangeduid op kaart 9. Provinciale Staten stellen ook regels vast voor de beoordeling door het waterschap van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren.
2. Gedeputeerde Staten stellen na overleg met het waterschap het tijdstip vast waarop de bergings- en afvoercapaciteit van de verschillende regionale wateren moet voldoen aan de in het eerste lid bedoelde normen.

Afbeelding 14. Uitsnede kaart Normen bergings- en afvoercapaciteit regionale wateren (Omgevingsverordening provincie Groningen).

Voorliggend plan heeft geen betrekking op de regionale wateren. Er worden geen veranderingen aan watergangen doorgevoerd, er is derhalve ook geen sprake van mogelijke strijdigheid met de geldende normen voor bergings- en afvoercapaciteit.

Conclusie

Voor zover er in de provinciale omgevingsverordening regels zijn gesteld die van toepassing zijn op de voorgenomen ontwikkeling wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling niet in strijd is met deze regels.

3.3.3 Regionale Energiestrategie

Volgend op het landelijke Klimaatakkoord van juni 2019 staan dertig regio's voor de uitdaging in 2030 op hun grondgebied jaarlijks gezamenlijk 35 terawattuur (TWh) elektriciteit te produceren, opgewekt met windenergie en zonne-energie op land. Ook staan zij voor de opgave de mogelijkheden en knelpunten in kaart te brengen om 20% van de woningen aardgasvrij te verwarmen en/of te isoleren in 2030. Dertig regio's stellen hiervoor afzonderlijk een Regionale Energiestrategie (RES) op, waarin zij aangeven hoe zij bijdragen aan deze opgaven.

RES 1.0 Groningen

De RES 1.0 Groningen is de energiestrategie van de Groninger gemeenten, de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's en de provincie Groningen in samenwerking met verschillende stakeholders. Deze RES 1.0 is opgesteld in vervolg op de concept-RES (juni 2020). In de RES 1.0 zijn de gegevens in de concept-RES geactualiseerd. Daarnaast zijn thema's in kaart gebracht waarop de partners in de toekomst willen samenwerken en zijn afspraken voor deze samenwerking gemaakt. De RES 1.0 is gebaseerd op bestaand beleid en vastgestelde ambities. Om tot het beleid en de ambities te komen, hebben de individuele organisaties participatietrajecten doorlopen met inwoners en stakeholders.

Met deze RES 1.0 is vastgesteld welk aandeel van de 35 TWh de RES-regio Groningen voor haar rekening wil nemen. Op basis van gerealiseerde projecten en de vastgestelde beleidskaders van de overheden wordt met inachtneming van een aantal voorwaarden gesteld dat een bod van 5,7 TWh in 2030 realistisch is. Naast zorgen dat het bod tijdig gerealiseerd wordt. In samenwerking met stakeholders wordt een gemeenschappelijke aanpak voor zon-op-dak binnen de RES Groningen ontwikkeld. Doel is om de potentie 5.1.2e beter te benutten en te voorkomen dat projecten geen netaansluiting kunnen krijgen. De partners in de RES Groningen streven ernaar dat elk toekomstig energiepark waarde toevoegt aan natuur en biodiversiteit.

Bij het vaststellen van de RES is berekend dat het bod van 5,7 TWh voor 2030 op het net kan worden aangesloten. Hier moet de kanttekening dat er geen garantie kan worden gegeven voor projecten die bij het vaststellen van de RES nog niet bekend waren. Met andere woorden: naarmate de realisatie van de ambities in de komende jaren vordert, wordt het lastiger om de nu nog onbekende energieparken op tijd aan te sluiten. Daarvoor zijn de onzekerheden (locatie, omvang, moment van aanleg van de te realiseren netaansluiting voor energieparken) op voorhand te groot. Daarnaast geeft Enexis aan dat ze de netaansluiting voor de vergunde energieparken in de komende jaren gefaseerd beschikbaar kunnen maken.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Energieopslagsystemen is een dusdanig nieuwe ontwikkeling dat in veel gevallen er in de RES weinig tot geen uitspraken worden gedaan over energieopslag, zo ook in de RES 1.0 voor de energieregio Groningen. Wel kan worden geconcludeerd dat met de realisatie van het energieopslagsysteem bij Zonnepark Groot Roodehaan het knelpunt van capaciteit van het elektriciteitsnetwerk voor een deel wordt opgelost. Door het energieopslagsysteem kan op momenten van piekopwekking de energie worden opgeslagen om op momenten dat het nodig is (bijvoorbeeld in de avonduren) de energie aan het elektriciteitsnetwerk te leveren. Zodoende kunnen vraag en aanbod beter op elkaar worden afgestemd, wat zonder opslag niet mogelijk is.

3.3.4 Conclusie provinciaal en regionaal beleid

Afgaand op het voorgaande wordt geconcludeerd dat de realisatie van het energieopslagsysteem passend is binnen de kaders van het provinciale en regionale beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Omgevingsvisie Levende ruimte

Begin 2022 is de omgevingsvisie 'Levende ruimte' vastgesteld door de gemeenteraad van Groningen. Deze omgevingsvisie betreft een actualisatie van de omgevingsvisie 'Next City; Groningen in 2030' (2018). In de omgevingsvisie wordt ingegaan op de energietransitie van de gemeente Groningen. Groningen wil in 2035 CO₂-neutraal zijn, waarbij zij een bijdrage willen leveren aan de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en maatschappelijk gedragen projecten binnen de gemeente. De ontwikkeling hernieuwbare energie uit zon is een van de belangrijkste dragers van de energietransitie. De gemeente blijft de opwekking van hernieuwbare energie uit zon actief stimuleren en ontwikkelen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Energieopslagsystemen worden niet expliciet benoemd in de omgevingsvisie van de gemeente Groningen. Wel dragen de energieopslagsystemen bij aan de energietransitie en ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen. Voorliggende energieopslagsysteem draagt hiermee, als onderdeel van Zonnepark Groot Roodehaan, bij aan de doelstellingen voor CO₂-reductie.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag.

Ten behoeve van de aanvraag van het energieopslagsysteem bij Zonnepark Groot Roodehaan is de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de Wet natuurbescherming. Hiertoe is door Eelerwoude een Toetsing Wet natuurbescherming uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 2 toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste resultaten van het onderzoek zijn hieronder beschreven.

4.2.1 Soortenbescherming

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van een aantal beschermde soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Het betreft soorten als gewone pad, bastaardkikker, bruine kikker, kleine watersalamander, haas, konijn, ^{5.1.2e} en diverse algemene (spits)muisensoorten. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke en plaatselijke verstoring, er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Gedurende de werkzaamheden en exploitatiefase wordt te allen tijde de Algemene Zorgplicht in acht genomen.

Soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt

Voor zowel voor de ringslang, marterachtigen, poelkikker als rugstreeppad geldt dat binnen het plangebied geen geschikt biotoop en/of essentieel leefgebied aanwezig is.

Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient wél rekening te worden gehouden.

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen (periode van 1 maart tot 15 juli) uit te voeren. Elk in gebruik zijnde nest is beschermd.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermden soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer er redelijkerwijs een andere oplossing is, bijvoorbeeld door de dieren te verplaatsen naar een ander gebied. Bij werkzaamheden aan de watergangen rond het gebied betreft dit bijvoorbeeld het werken in één richting, zodat individuen zich kunnen verplaatsen naar ruimte buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

4.2.2 Gebiedsbescherming

Niet stikstofgerelateerde effecten

Op ongeveer 765 meter afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Zuidlaardermeergebied. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden wordt een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstof-gerelateerde effecten niet noodzakelijk geacht.

Stikstofgerelateerde effecten

Een stikstofberekening is noodzakelijk om aan te tonen dat de tijdelijke stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door de bouwwerkzaamheden geen significant negatieve effecten heeft op Natura 2000-gebieden. Daarnaast is de intentie om de bouw van het energieopslagsysteem met zo duurzaam mogelijke mobiele werktuigen (indien mogelijk elektrisch) uit te voeren. Door Eelerwoude is een stikstofberekening uitgevoerd, welke separaat is bijgevoegd.

4.2.3 Bescherming houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

4.2.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ontwikkeling is in strijd met het bestemmingsplan, maar het plangebied ligt niet binnen het NNN of de gebiedstypen 'Open grasland' en 'Open akkerland'. Het NNN kent in deze provincie ook geen externe werking. Een toetsing aan het natuurbeleid is daarom niet noodzakelijk.

4.2.5 Conclusie

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregelen en werkwijze is geen overtreding van de natuurwetten en het natuurbeleid aan de orde. Vanuit de eisen van de natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

4.3 Archeologie

Aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied voor het energieopslagsysteem is gelegen binnen een archeologische dubbelbestemming van het bestemmingsplan 'Buitengebied'. Op grond van de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2' geldt een vergunningplicht voor het bouwen van bouwwerken en uitvoeren van werkzaamheden met een grotere oppervlakte dan 200 m² en een diepte van meer dan 0,30 meter beneden maaiveld. Naar verwachting wordt de oppervlakte van 200 m² wel overschreden, maar de diepte van 0,30 meter niet.

Daarnaast is bij de realisatie van het zonnepark al een archeologisch onderzoek uitgevoerd, waaruit geconcludeerd kon worden dat op basis van het uitgevoerde verkennend booronderzoek er een kleine kans bestaat dat in het plangebied archeologische resten aanwezig zijn. Volledigheidshalve wordt voor voorliggende ontwikkeling een bureauonderzoek uitgevoerd, waarbij de conclusies voorafgaand het verlenen van de vergunning worden overhandigd aan het bevoegd gezag.

Tot slot blijft te allen tijde de archeologische meldingsplicht van kracht. Dit betekent dat wanneer bij werkzaamheden archeologische vondsten worden aangetroffen waarvan kan worden aangenomen dat dit archeologische waardevolle vondsten betreffen, dit gemeld wordt bij het bevoegd gezag. Het is aan het bevoegd gezag te beslissen over te gaan op een besluit.

4.4 Cultuurhistorische waarden

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Er zijn geen cultuurhistorische objecten zoals karakteristieke panden, molens of borgterreinen in het plangebied aanwezig. In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Het plan respecteert daarnaast de landschappelijke kenmerken in het gebied. Er worden, met de realisatie van het energieopslagsysteem, geen cultuurhistorische waarden in het geding gebracht.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Water Programma 2022–2027 geeft een overzicht van de ontwikkelingen binnen het waterdomein en legt nieuw ontwikkeld beleid vast. Er wordt gewerkt aan schoon, veilig en voldoende water dat klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Ook is er aandacht voor de raakvlakken van water met andere sectoren. Er liggen grote opgaven voor het waterdomein:

- Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering.
- We moeten blijven werken aan een goede bescherming tegen overstromingen en klimaatrobuuste zoetwatervoorzieningen tegen toenemende droogte.
- Ook de zorg voor goede waterkwaliteit en duurzame drinkwatervoorziening verdient aandacht.

Daarnaast zijn allerlei functies afhankelijk van water, zoals de scheepvaart, landbouw en natuur. Op de Noordzee moeten vele functies, waaronder de opgaven voor windenergie, natuurontwikkeling, duurzame visserij, scheepvaart en zandwinning, in balans met elkaar een plek krijgen. Om aan te geven hoe we omgaan met de uitdagingen van ons water, ontwikkelde de Rijksoverheid het Nationaal Water Programma 2022-2027.

Het Nationaal Water Programma 2022-2027 is vastgesteld op 18 maart 2022. In het Nationaal Water Programma (NWP) 2022-2027 beschrijft de Rijksoverheid de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid en de uitvoering ervan in de rijkswateren en -vaarwegen.

Waterschap Hunze en Aa's

Het waterbeheerprogramma van Waterschap Hunze en Aa's gaat in op de ambities die het waterschap met de ontwikkeling en opgaven op het gebied van veiligheid, voldoende water en schoon en ecologisch gezond water wil oppakken. Met de vaststelling van het waterbeheerprogramma verplicht het waterschap zichzelf om de opgaven en maatregelen waar te maken. De ambities en opgaven vinden onder andere een concretere doorwerking in de beschikbare instrumenten van het waterschap: de Keur, Legger, stimuleringsmiddelen en communicatie.

Keur

De Keur is een waterschapsverordening en omvat samen met de Waterwet alle gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen of activiteiten die consequenties hebben voor de waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterveiligheid. De keur is verder uitgewerkt in beleids- en algemene regels.

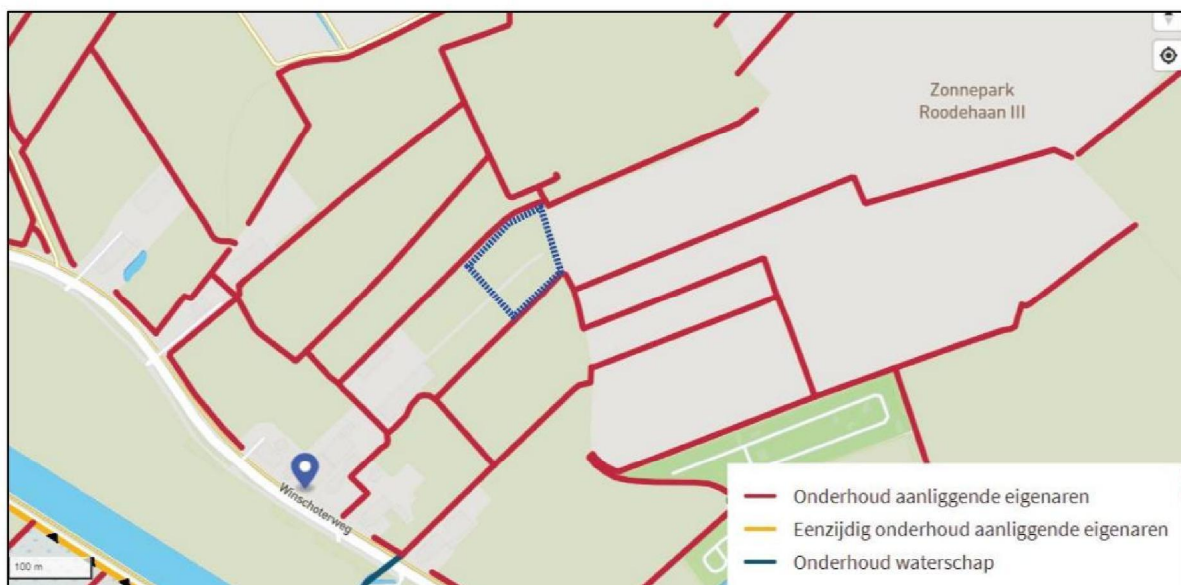
Legger

De Keur verwijst in de gebods- en verbodsbepalingen volop naar de legger. De legger legt de status en afmetingen, behorende bij de regels van de Keur, vast in een overzichtskaart van het waterbeheersgebied. Op deze kaart zijn onder andere dijken, waterlopen en bijbehorende beschermingszones aangegeven.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Voorliggende ontwikkeling heeft geen nadelige gevolgen voor de waterhuishouding binnen het plangebied. Rondom de technische installaties is voldoende ruimte voor regenwater om te infiltreren. Daarnaast wordt binnen het plangebied laagte aangebracht, zodat water goed opgevangen kan worden. Verder komt geen afvalwater vrij, heeft het plan geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie en loopt het plangebied geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen.

Op de schouwkaart van het waterschap is te zien dat het plangebied niet is gelegen aan een watergang, welke in beheer ligt van het waterschap. Met het ontwerp van de landschappelijke inpassing voor het plangebied (het energieopslagsysteem) is rekening gehouden met de onderhoudsplicht van de watergangen. Deze onderhoudsplicht ligt bij de aanliggende eigenaren. Derhalve blijven de watergangen bereikbaar voor onderhoud.

Afbeelding 15. Schouwkaart Hunze en Aa's met plangebied (blauwe stippellijn) (bron: waterschap Hunze en Aa's).

Digitale watertoets

Op 18 december 2023 is de digitale watertoets uitgevoerd voor de voorgenomen ontwikkeling. De procedure in het kader van de watertoets is goed doorlopen. Een uitdraai van het resultaat van de digitale watertoets is separaat bijgevoegd, als bijlage 3 bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Uit de watertoets blijkt dat de korte procedure van toepassing is. Hiermee wordt het aspect 'water' uitvoerbaar geacht.

5 Milieuaspecten

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem.
- Geluid.
- Luchtkwaliteit.
- Externe veiligheid.
- Bedrijven en milieuzonering.
- Verkeer en parkeren.
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling.
- Kabels en leidingen.
- Elektromagnetische straling.

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan moet worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Om de bodemkwaliteit binnen het plangebied te bepalen is de kaart van het Bodemloket (bodemloket.nl) en onderzoekslocaties met bodemrapport van de gemeente Groningen geraadpleegd. Ter plaatse van de Winschoterweg 11 (het adres waaraan het plangebied is gelegen) zijn in 2007 dempingen geweest, waarover diverse rapportages zijn geschreven. Hieruit blijkt dat in het verleden geen vervolgonderzoek noodzakelijk werd geacht voor de locatie nabij de Winschoterweg. Een energieopslagsysteem is geen gevoelige functie. Wat betreft het aspect bodem zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling en is nader bodemonderzoek niet aan de orde. Voorafgaand aan de bouwfase voert de initiatiefnemer altijd een bodemonderzoek uit als nulmeting van het plangebied.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende drie punten worden voldaan:

- de normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen;
- bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd;
- op en rond het projectgebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat bij nieuwe ruimtelijke plannen inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh stelt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen een geluidzone de grenswaarden uit de Wgh in

acht genomen moeten worden wat betreft de geluidsbelasting van de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Een energieopslagsysteem is geen geluidgevoelige functie. Met de realisatie van het energieopslagsysteem worden ook geen geluidgevoelige functies aangebracht, waardoor het energieopslagsysteem zelf geen bescherming tegen geluidsoverlast vereist. In het kader van een goede ruimtelijke ordening worden de richtafstanden uit de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' aangehouden. Voor transformatorstations met een vermogen minder dan 10 MVA geldt een richtafstand van 30 meter voor geluid. Voor transformatorstations met een vermogen tot 100 MVA geldt een richtafstand van 50 meter. Binnen het energieopslagsysteem worden zes omvormers van 5 MVA en zes transformatoren van 5 MVA geplaatst. Hier kan tevens een vergelijking worden gemaakt met 'elektriciteitsdistributiebedrijven'. Vanwege de geluidsproductie van de batterijen, een bronvermogen van 80 dB(A), wordt over het algemeen een richtafstand van 200 meter aangehouden.

De dichtstbijzijnde woning (Winschoterweg 13) is gelegen op een afstand van circa 220 meter, gemeten vanaf de grens van het plangebied. Het energieopslagsysteem wordt dus op meer dan 200 meter gerealiseerd vanaf de dichtstbijzijnde woningen, waardoor naar verwachting geen sprake zal zijn van geluidshinder door het energieopslagsysteem.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). Om te berekenen of de ontwikkeling met het aantal verkeersbewegingen een negatieve impact heeft op de luchtkwaliteit, is er een NIBM-tool ontwikkeld. In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). In de voorgenomen ontwikkeling wordt een energieopslagsysteem gerealiseerd. Dit leidt niet tot een sterke toename van het aantal verkeersbewegingen. Tijdens de bouwperiode neemt het aantal verkeersbewegingen tijdelijk toe, maar blijft ruimschoots onder de 800 per dag. Gedurende de exploitatiefase neemt het aantal verkeersbewegingen weer af en beperkt tot het beheer en onderhoud van het energieopslagsysteem. Hiermee leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling niet als 'niet in betekende mate' worden gezien. Op basis hiervan wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor de omgeving ten gevolge van een ongeval bij de productie, opslag en het transport van gevaarlijke stoffen en de kans dat hierbij dodelijke slachtoffers vallen. In het geval van een ruimtelijk plan dient het milieuaspect externe veiligheid onderzocht te worden. Het plan voornemen kan risicobronnen in het kader van externe veiligheid mogelijk maken en/of bestaande risicobronnen kunnen invloed hebben op het plan. Deze risico's moeten worden beschouwd om te onderzoeken of het planvoornemen voldoet aan de geldende normen.

Beleidskader

Het landelijke beleidskader valt uiteen in verschillende besluiten en regelingen voor de verschillende type risicobronnen. Risicobronnen in het kader van Externe veiligheid zijn inrichtingen (bedrijven met gevaarlijke stoffen), infrastructuur zoals auto-, spoor- of vaarwegen, en buisleidingen voor het transport van aardgas.

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).
- Voor transportroutes over de weg, het water en het spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).
- Daarnaast is in sommige gevallen het Activiteitenbesluit milieubeheer en/of het Vuurwerkbesluit van toepassing.

Toetsingskader

Externe veiligheid (geldt voor Bevi, Bevt en Bevb) maakt onderscheid tussen het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

- Het plaatsgebonden risico kan beperkingen opleggen voor de bouw van (beperkt) kwetsbare objecten. Zoals woningen, kantoren en andere gebouwen waarin personen aanwezig zijn. Voor het bouwen van kwetsbare objecten geldt de plaatsgebonden risicocontour van $1 \cdot 10^{-6}$ per jaar als grenswaarde.
- Het groepsrisico is de kans dat een groep mensen komt te overlijden in de omgeving van een risicobron. Door de ontwikkeling van een planvoornemen kan het groepsrisico van de risicobron toenemen. Het groepsrisico wordt bepaald voor zowel de huidige situatie als de situatie na ontwikkeling van het planvoornemen. Het groepsrisico wordt weergegeven ten opzichte van de oriëntatiewaarde.

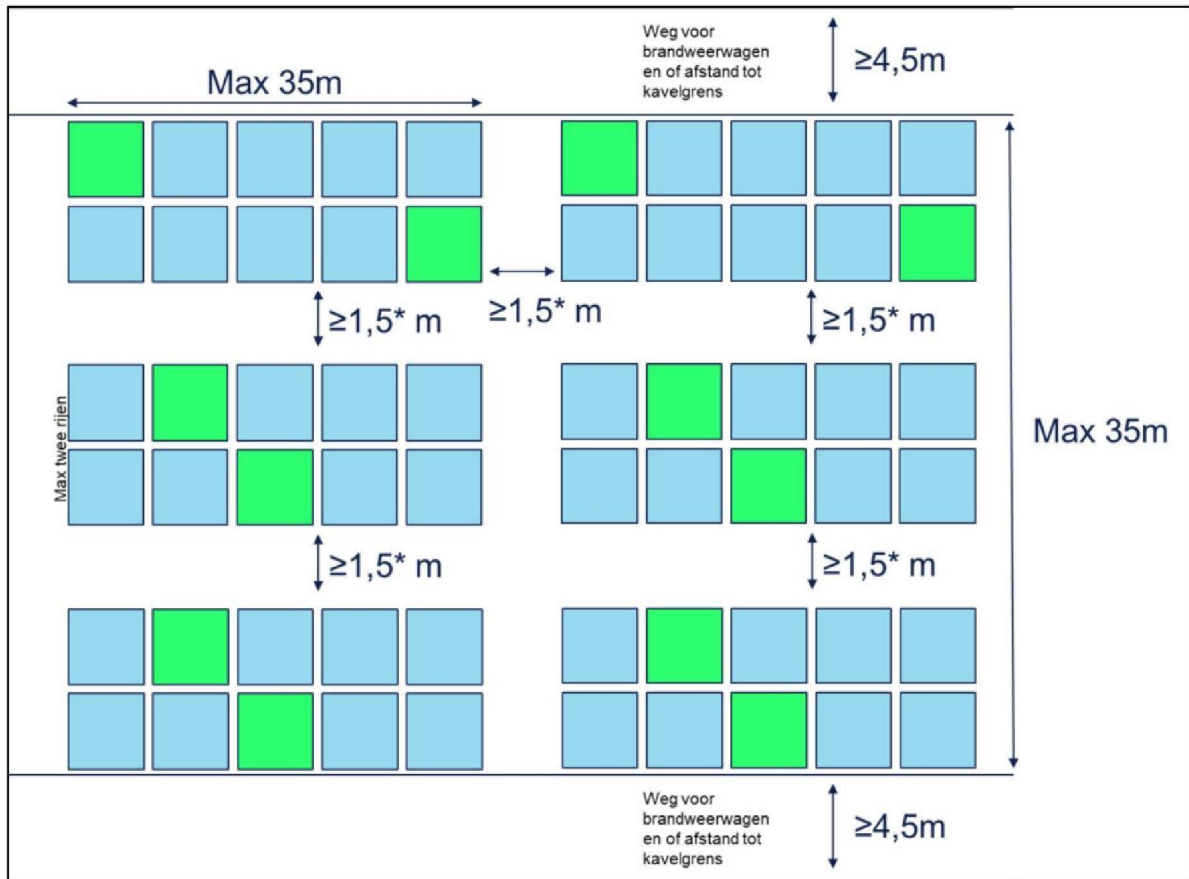
Wanneer sprake is van een toename van het groepsrisico (een verhoging ten opzichte van de oriëntatiewaarde tussen bestaande situatie en toekomstige situatie) is het bevoegd gezag conform de bovengenoemde besluiten (Bevi, Bevt en Bevb) verplicht het groepsrisico in meer of mindere mate te verantwoorden. In de verantwoording groepsrisico.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Een energieopslagsysteem is geen kwetsbaar object. Ook is een energieopslagsysteem conform het Bevi, Bevt, en/of het Bevb niet te kwalificeren als een risicobron in het kader van externe veiligheid. Daarnaast is een energieopslagsysteem niet aangemerkt als vergunningplichtige inrichting op basis van het Bevi.

Wel zorgt het energieopslagsysteem voor de opslag van energie middels batterijen. De technische installaties bij een energieopslagsysteem zijn vergelijkbaar met omvormers en transformatoren van het zonnepark. Voor een energieopslagsysteem wordt gebruik gemaakt van lithium-ion accu's. Voor deze accu's is een Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS 37-1) in juli 2023 vastgesteld. Deze PGS-richtlijn heeft betrekking op energieopslagsystemen. De initiatiefnemer voldoet met de realisatie van het energieopslagsysteem aan de PGS 37-1.

In de PGS zijn veiligheidsafstanden opgenomen voor wat betreft de brandveiligheid van energieopslagsystemen en de daarbij horende batterijen/accu's. Binnen het energieopslagsysteem wordt een afstand van 2,5 meter tussen de units vrijgehouden. Verder worden de normen vanuit de PGS 37-1 gevolgd, zodat het ontwerp aansluit op de veiligheidsafstanden tussen de batterijen en kavelgrens.

Afbeelding 16. Veiligheidsafstanden vanuit de PGS 31-7 voor grote energieopslagsystemen (meer dan zes EOS'en) (bron: PGS).

Afhankelijk van het type energieopslagsysteem kan brand een mogelijk risico zijn. Hierover is overleg geweest met de Veiligheidsregio Groningen. Binnen het plangebied voor het energieopslagsysteem worden verschillende voorzieningen getroffen in het kader van brandveiligheid. Zo wordt het plangebied afgesloten met een hekwerk van circa twee meter hoog. Toegang tot het terrein voor beheer, onderhoud en calamiteiten wordt gefaciliteerd met een afgesloten poort. Met hulpdiensten, zoals de Veiligheidsregio Groningen, worden afspraken gemaakt voor toegang in geval van nood.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

In zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid is het behouden en bevorderen van een goede kwaliteit van het leefmilieu een belangrijke doelstelling. Milieuzonering is hiervoor een belangrijk instrument.

Milieuzonering betreft het aanbrengen van voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen, en anderzijds milieugevoelige functies zoals wonen en recreëren. Meestal bestaat deze ruimtelijke scheiding uit het houden van een bepaalde afstand tussen deze milieubelastende en milieugevoelige functies. De grootte van de onderlinge afstand is afhankelijk van de mate van milieubelasting: een hogere belasting leidt tot een grotere afstand tussen de verschillende functies.

Milieuzonering heeft twee doelen:

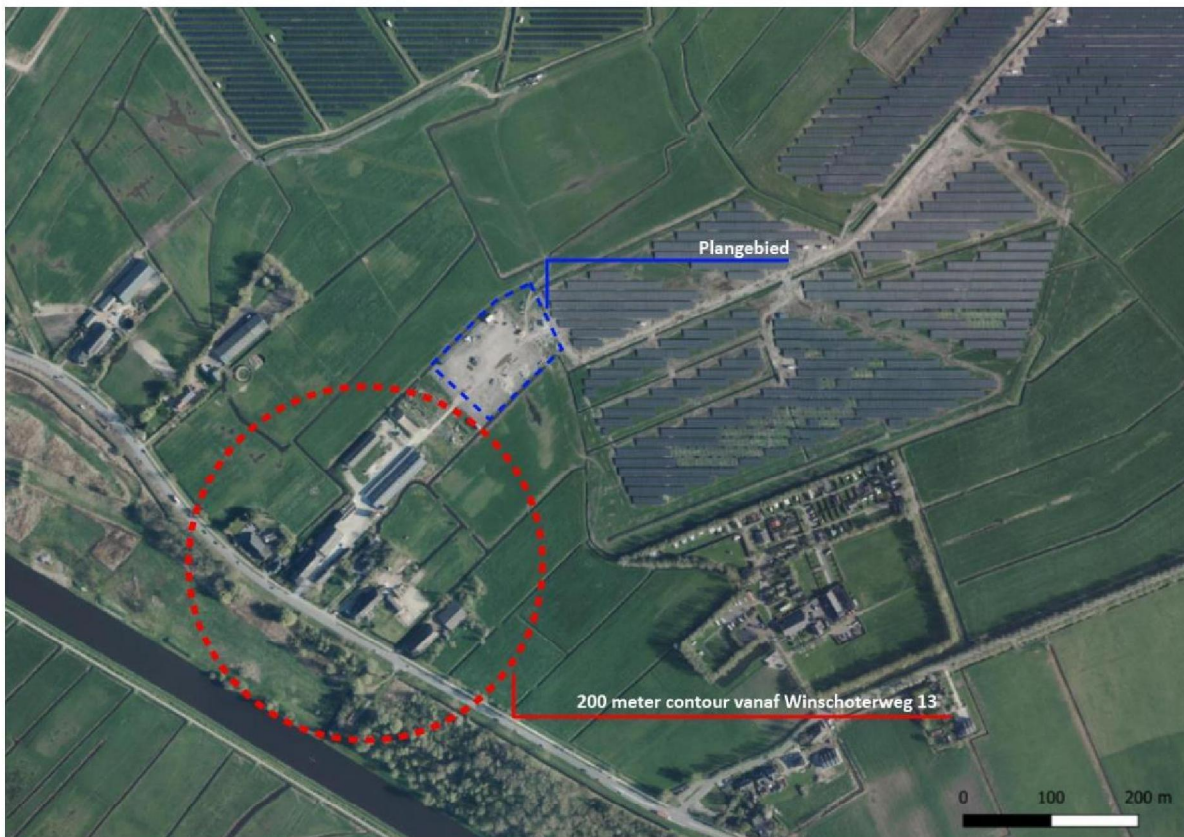
- Het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies.
- Het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Voor een energieopslagsysteem zijn geen richtafstanden opgenomen in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering'. Wel kan een vergelijking worden gemaakt met 'elektriciteitsdistributiebedrijven'. De grootste richtafstand hiervoor is 50 meter. Echter, vanwege de geluidsproductie van de batterijen, een bronvermogen van 80 dB(A), wordt over het algemeen een richtafstand van 200 meter aangehouden. De dichtstbijzijnde woning (Winschoterweg 13) is gelegen op een afstand van circa 220 meter. Het energieopslagsysteem wordt dus op minimaal 200 meter gerealiseerd vanaf de dichtstbijzijnde woningen. Het aspect milieuzonering levert geen belemmeringen op voor de ontwikkeling.

Afbeelding 17. Afstand vanaf dichtstbijzijnde woning.

5.7 Kabels en leidingen

In het gebied kunnen mogelijk kabels en leidingen aanwezig zijn. Ten aanzien van de veiligheid bij de werkzaamheden en voorkomen van schade wordt voor aanvang van de werkzaamheden een KLIC-melding gedaan. Mocht blijken dat in het plangebied leidingen aanwezig zijn, dan wordt dit gecommuniceerd met de beheerder van de kabels of leidingen. Ten noorden van het plangebied is een gasleiding gelegen. Deze ligt echter buiten het plangebied, waarbij werkzaamheden ook buiten de beschermingszone van 5 meter plaatsvinden.

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds

van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt erop neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze aangeeft of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een m.e.r. gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het project maakt de realisatie van een energieopslagsysteem mogelijk. De voorgenomen ontwikkeling is niet opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. Het energieopslagsysteem betreft bijvoorbeeld geen landinrichtingsproject (D9). De ontwikkeling van een energieopslagsysteem valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject (het project dient een voldoende substantieel karakter te hebben). Ook valt het project niet onder categorie D22.1. Hiervan is sprake bij de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water. Het energieopslagsysteem is rechtstreeks verbonden met het naastgelegen zonnepark en slaat alleen energie op. Daarnaast is uit de uitspraken gebleken dat een energieopslagsysteem evenmin kan worden aangemerkt als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (cat. D 11.2). Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Tot slot zijn in categorie D 24.1 en D 24.2 de realisatie van hoogspanningsverbindingen opgenomen, bij een spanning van 150 kilovolt of meer, en ligging in een gevoelig gebied. Hier zijn **5.1.2e** trajecten bedoeld, zoals ook blijkt uit de drempelwaarde van 5 kilometer.

Voor het voorgenomen plan is geen m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. benodigd. Het energieopslagsysteem valt niet onder het Besluit milieueffectrapportage.

Gelet op de kenmerken van het project, de locatie van het project en de kenmerken van de potentiële effecten leidt het voorliggende project ook niet tot milieueffecten van een dusdanige omvang dat sprake kan zijn van 'belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu'. De effecten blijven beperkt tot het project en zijn directe omgeving.

5.9 Elektromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische (ELF-EM) velden ontstaan. Voor elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij bij woningen een grens aan de veldsterkte wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD adviseert om ook bij andere bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneparken door de afstand van onderstations en transformatorhuisjes tot woningen en gevoelige bestemmingen zo te kiezen, dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt.

In het RIVM 'Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen' (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt. Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 μT wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 meter van onderzochte transformatorstations.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De woningen rondom het plangebied (zie tevens afbeelding 17) staan op geruime afstand van het energieopslagsysteem, waarmee kan worden aangenomen dat elektromagnetische straling geen gezondheidsrisico vormt en dus niet leidt tot een belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.10 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In de voorgaande hoofdstukken is omschreven op welke manier het voorgenomen plan past binnen het relevante gemeente-, regionale en landelijke overheidsbeleid. Ook is het plan getoetst aan de verschillende waarden en milieuaspecten. Hieruit is gebleken dat er voor de uitvoering van het project geen ruimtelijke en milieukundige belemmeringen zijn. Op dit aspect is het project dan ook uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.3.1 Omgevingsproces

Novar betreft vanaf het begin de omgeving en belanghebbende organisaties, zoals het waterschap, gemeente Groningen en de Veiligheidsregio, om voorliggend plan beter te maken.

6.3.2 Vooroverleg

In het kader van artikel 3.1.1 Bro wordt het plan voorgelegd aan de vooroverlegpartners, waaronder:

Het Rijk

Geoordeeld is dat dit ruimtelijke plan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Groningen

Het plan wordt voor vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, toegezonden aan de provincie Groningen.

Waterschap Hunze en Aa's

Waterschap Hunze en Aa's is middels de digitale watertoets op de hoogte gesteld van het plan.

6.3.3 Zienswijzen

De ontwerp-omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal gemeente

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Het bouwplan is geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening. Een exploitatieplan is dan ook niet nodig. Wel dient verhaal van planschadetekosten te worden verzekerd. De kosten die de gemeente Groningen maakt voor haar organisatie en behandelen van de vergunningaanvraag worden verhaald via leges.

Financiering zonnepark

De realisatie van het energieopslagsysteem bij Zonnepark Groot Roodehaan doet de initiatiefnemers voor eigen rekening en risico.

6.5 Conclusie

Gezien het vorenstaande wordt de voorgenomen ontwikkeling ruimtelijk, maatschappelijk en economisch uitvoerbaar geacht.

Bijlagen

- 1) Landschappelijk inrichtingsplan energieopslagsysteem Roodehaan – LAOS Landschapsarchitectuur
- 2) Quicksan flora en fauna – Eelerwoude
- 3) Watertoets

